

»Ett av de problem med dagens läkarutbildning som regeringen lyfter fram är den långa tiden fram till legitimation.«

Foto: Colourbox

en förändrad läkarutbildning. Den sista december 2012 ska utredaren, som ännu inte är utsedd, redovisa uppdraget.

I direktiven, som är brett formulerade, sägs inget uttryckligen om AT:s framtid. Man betonar att AT-systemet har många förtjänster, som den breda medicinska allmänbildning de nya läkarna får med sig och att de snabbt efter legitimationen kan börja fungera självständigt. Därför ska ett av alternativen i utredningen vara att man bevarar AT, men vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa kvaliteten.

Samtidigt är det svårt att förlänga grundutbildningen med ett halvår utan att det får återverkningar på AT. Ett av de problem med dagens läkarutbildning som regeringen lyfter fram är den långa tiden fram till legitimation, som innebär mindre arbetsinkomster för individen och för samhället en fördröjning innan man får tillgång till fullt utbildad personal. En sexårig grundutbildning skulle utan förändringar i AT betyda att svenska läkarstudenter får vänta ännu längre på sitt läkarleg.

En lösning skulle kunna vara att förkorta AT och kan-

ske kompensera det med att bygga ut de kliniska delarna av grundutbildningen. Ett mer radikalt alternativ vore att det som inte ryms inom grundutbildningen i stället blir en del av ST. En tredje väg är den som diskuteras i Norge. Där remissbehandlas just ett förslag om att avskaffa motsvarigheten till AT, tur-nus, och införa en obligatorisk nybörjartjänstgöring före specialistutbildningen för alla legitimerade läkare, oavsett utbildningsland.

Läkarförbundet håller på att ta fram en policy för yrkesutbildningen, och den arbetsgrupp som jobbar med frågan förordar en liknande modell som i Norge (se grafik). »För oss är det viktiga att det är en tjänst med lön, och inte praktik på slutet av grundutbildningen«, förklarar Heidi Stensmyren, ordförande i arbetsgruppen och förste vice ordförande i Läkarförbundet.

Att helt ta bort AT före legitimationen lär dock inte kunna ske utan protester, det visar inte minst erfarenheterna från Norge. Det norska läkarförbundet står visserligen bakom reformen, men långt ifrån alla norska läkare gör det. Inte minst allmänläkarna vill slå vakt om nuvarande system, där turnusplacering-

arna fördelas genom ett lottningsförfarande, vilket ses som ett sätt att säkra läkartillgången i glesbefolkade områden. Rekryteringsargumentet är viktigt även i ett svenskt perspektiv; inte minst för små sjukhus i landsting utan läkarutbildning har AT-tjänsterna varit viktiga för att värva nya ST-läkare.

En annan central fråga för utredningen blir hur lämplighetsprövningen ska ske. En viktig funktion hos AT som arbetsgivarna gärna framhåller är att tillgodose samhällets behov av att före legitimeringen se hur de nyutexaminerade läkarna fungerar i det praktiska arbetet. Skulle AT före legitimationen försvinna måste lämplighetsprövningen ske inom ramen för grundutbildningen. Från Läkarförbundet framhålls vikten av att skilja mellan examen, som intygar att man tillägnat sig praktiska och teoretiska baskunskaper, och legitimationen, som är samhällets sätt att gå i god för innehavarens yrkesduglighet. Att upprätthålla den skillnaden på ett trovärdigt sätt även i det fall lämplighetsprövningen sker under grundutbildningen kan bli en utmaning.

Michael Lövtrup

patientsäkerhet ärenden

Fler patientsäkerhetsärenden och längre versioner finns på Lakartidningen.se

Foto: Colourbox

Äppelbitar är inte röntgentäta

En gammal man inkom till sjukhusets akutmottagning med ambulans efter att ha satt en äppelbit i halsen, så långt ner att den orsakade andningsbesvär. (Soc 9.2-1594/2011)

Läkaren som undersökte patienten noterade ett biljud på lungan på den sidan där patienten angav besvär. En röntgenundersökning genomfördes men inget onormalt påträffades. Patienten kunde även dricka vatten utan anmärkning och skickades hem till sitt boende där personalen uppmanades vara observant på eventuell feber och hosta. Nästa morgon fick patienten upp äppelbiten.

Mannen har inkommit med ett klagomål till Socialstyrelsen angående felaktig behandling. Verksamhetschefen har i sitt yttrande till Socialstyrelsen skrivit att en bronkoskopi borde utförts, alternativt att patienten skulle lagts in för observation, eftersom såväl anamnes som auskultation visade att det kunde finnas en äppelbit i ena lungan. Socialstyrelsen håller med verksamhetschefen och påpekar att en normal lungröntgen inte utesluter främmande föremål eftersom äpple inte är röntgentätt.

Redaktör:
Sara Gunnarsdotter 08-790 34 10
sara.gunnarsdotter@lakartidningen.se

Foto: Colourbox

Allt lättare att bli läkare

Inför höstens antagning till läkarprogrammet fanns sju sökande till var och en av de drygt 800 platserna. Förra hösten fanns det 716 platser att slåss om och då var trycket också hårdare ned 8,7 sökande till varje plats.

Till höstens antagning var det allra svårast att komma in på dietist- respektive psykologprogrammet med fler än 10 sökande till varje plats.

SG